

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Ukrainian National Academy of Sciences
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
M. Rylsky Institute for Art Studies, Folkloristic and Ethnology
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ТА ЕТНОГРАФІЯ

FOLK ART AND ETHNOGRAPHY

№ 3 2010

Київ – 2010

ISSN 01306936 Рік заснування 1925
Індекс 74328 Виходить раз на два місяці

Засновники журналу

Національна академія наук України
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського

Головний редактор

Ганна СКРИПНИК

Заступник головного редактора

Анатолій ІВАНИЦЬКИЙ

Відповідальний секретар

Галина БОНДАРЕНКО

Редакційна колегія

Лідія АРТЮХ, Василь БАЛУШОК, Валентина БОРИСЕНКО, Леся ВАХНІНА,
Олег ГРИНІВ, Софія ГРИЦА, Віктор ДАВИДЮК, Іван ДЗЮБА, Роман КИРЧІВ,
Олександр КУРОЧКІН, Наталія МАЛИНСЬКА, Микола МУШИНКА, Всеволод
НАУЛКО, Сергій СЕГЕДА, Григорій СЕМЕНЮК, Мирослав СОПОЛИГА,
Михайло ТИВОДАР

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
(протокол № 7 від 17.06.2010)*

Народна творчість та етнографія : № 3 / [Голов. ред. Г. Скрипник] НАНУ,
ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К., 2010. – 140 с.

Редактори

Надія ВАЩЕНКО, Наталя ДЖУМАЄВА, Тетяна ЗУБРИЦЬКА, Лариса
ЛІХНЬОВСЬКА, Світлана ЛУТАВА, Лілія ПАСІЧНИК, Павло РАФАЛЬСЬКИЙ,
Альона РОКИЦЬКА, Олена ЩЕРБАК, Лідія ЩИРИЦЯ

Оператори

Ніно БІЧАШВІЛІ, Ірина МАТВЄЄВА

Комп'ютерна верстка

Вячеслав Жигун

Редакція не завжди погоджується з авторами статей

Адреса редакції: 01001 Київ-1, вул. Грушевського, 4
тел. 278-16-36

E-mail: etnolog@etnolog.org.ua

<http://www.etnolog.org.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

Серія КВ. № 649 від 25.05.94

Формат 60×84/8, 205×290мм
умов. вид. арк. 16,0

© Інститут мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

Зміст

Contents

I. Спеціальна тема номера: Українське Закарпаття в історичному, етнокультурному та етнополітичному контексті

I. Issue's Special Topic: The Ukrainian Zakarpattia in the Historical, Ethnocultural and Ethnopolitical Contexts

- 5 *Мирослав Сополіга*. До питань етнічної ідентифікації та сучасних етнічних процесів українців Пряшівщини
Myroslav Sopolyga. To the ethnical identification and the modern ethnical processes of the Ukrainian Priashivshchyna
- 21 *Лариса Мушкетик*. Українсько-угорське порубіжжя: мова та етнокультура, питання ідентифікації, міжетнічні зв'язки
Larysa Mushketyk. Ukrainian-Hungarian Borders: Language and Ethnoculture, Identification Problem, and Interethnic Relations
- 36 *Павло Леню*. Етнокультурні процеси в середовищі українців Мараморощини
Pavlo Lenio. Ethnocultural Processes among the Ukrainians of the Maramureş

II. Українська традиційність у сучасному культурно-інформаційному просторі

II. Ukrainian Traditionality in Modern Cultural and Informational Discourse

- 47 *Наталя Гаврилюк*. Традиційні звичаї як система спадкоємної культурної трансмісії (засади та досвід вивчення)
Natalia Gavryliuk. Traditional Rites as a Hereditary Cultural Transmission System (Principles and Experience of Researching)
- 64 *Лідія Артюх*. Гостина в українців у контексті комунікації
Lidiya Artiukh. Ukrainian Meal in Communicational Context
- 71 *Олена Боряк*. Презентація тематики з народної медицини у вітчизняних інтернет-ресурсах
Olena Boriak. Folk Medicine Theme Presentation in the Domestic Internet Resources

III. Етнос. Культура

III. Ethnos. Culture

- 78 *Георгій Кожолянко*. Етнонаціональна своєрідність українців-русинів Буковини: історія, сучасні аспекти проблеми
Heorhii Kozholianko. Ethno-National Originality of the Bukovyna Ukrainians-Rusyns: History and Current Situation

- 91 **Олег Гринів.** Європейська інтерпретація світогляду й побуту гуцулів (30-ті роки XX століття)
Oleh Hryniv. European Interpretation of the Hutsul World View and Way of Life (the 30th of the XXth century)
- 97 **Володимир Гавадзин.** Етнорегіональні особливості гуцульської ранньовесняної календарної обрядовості
Volodymyr Havadzyn. Ethnoregional Peculiarities of the Hutsul Early Spring Calendar Rites
- 101 **Надія Супрун-Яремко.** Кубанські зразки чумацької піснетворчості
Nadiya Suprun-Yaremko. The Kuban Samples of the Chumak Art of Singing

IV. Розвідки, рецензії та польові матеріали

IV. Studies, Reviews and Field Materials

- 109 Сторінки долі – сторінки книг
 Pages of Fate – Pages of Books
- 110 **Микола Мушинка.** Дослідниця духовної культури українців Словаччини (до ювілею фольклористки Надії Вархол)
Mykola Mushynka. The Researcher of Spiritual Culture of the Slovakian Ukrainians (To the Jubilee of Folklorist Nadiya Varkhol)
- 117 **Василь Яременко.** У підмурівок шевченкознавства
Vasyl Yaremenko. To the Foundations of Shevchenkiana
- 121 **Тетяна Кара-Васильєва.** Дослідження декоративно-вжиткового мистецтва Кубані
Tetiana Kara-Vasylieva. Studies in the Kuban Decorative and Widely-Used Arts
- 122 **Йозеф Марті.** Тіло як культура. Татуювання тіла та процеси глобалізації
Josep Marti. Body as Culture. Tattooed Bodies and Globalization Processes
- 129 **Григорій Щербій.** Пошук витоків народного календаря
Hryhorii Shcherbii. Searching for Folk Calendar Origination
- 131 **Володимир Качкан.** Пісенно-поетична стихія невідомої січовички (дослідження однієї рукописної збірки)
Volodymyr Kachkan. An Unknown Sichovychka's Poetry and Singing (Studies in A Handwritten Collection)
- 133 **Ірина Павленко.** Актуальне й нове дослідження
Iryna Pavlenko. Actual and Deepened Investigation
- 135 **Микола Сулятицький.** Джерельна база науки
Mykola Suliatytskyi. Scientific Sources of Information